

Fransızlar Almanların mütareke şartlarını tetkik ediyorlar

Alman ultimatomu: "Bu şartları ya kabul, yahud reddediniz! ,,

Fransız heyeti 1918 de Mareşal Foşun Alman heyetine mütareke şartlarını tebliğ ettiği Compiègne ormanına götürüldü ve aynı şimendifer vagonunda şartlar bildirildi

Fransız heyeti şartları telefonla Bordoya bildirdi, Fransız meclisi topluyor

Tarihî vagonunda Hitler ile kumandan ve nazırlar yer almışlardı

Fransız heyeti vagona çağırılınca Orgeneral Huntziger en önde ilerledi, vagonun basamaklarını çıkarken biran durdu, derin derin düşündü, sonra vagona girdi

Alman mütareke ve sulh şartları dün Fransız murahhas heyetine bildirilmiştir. İngiliz, Amerikan, Alman, Fransız, İtalyan radyo ve ajansları bu tarihî hâdise etrafında dün ve dün gece uzun boylu tafsilât neşretmişlerdir. Bunları toplu bir halde aşağıda okuyucularımıza bildiriyoruz:

25 yıl evvelki tarihî sahne tekrarlanıyor

Almanlar mütareke istiyen Fransız hükümetinden şartları tebellüğ ve müzakere etmek üzere bir murahhas heyetinin izamını isterlerken bu heyetin nereye gideceğini bildirmemişlerdi. Müzakere mahalli düne kadar sıkı bir şekilde mektum tutulmuştu. Nihayet dün bu yerin Parise 70 kilometre mesafede Oise nehri civarında ve demiryolu güzergâhında Compiègne ormanı olduğu anlaşılmuştur.

Almanların burasını seçmelerinin sebebi 1918 de Mareşal Foşun Almanlara mütareke şartlarını aynı yerde bildirmiş olmasıdır.

Yirmi beş yıl evvelki sahne ile bugünkü sahne arasında mevcut müşaheret yalnız bu kadarla kalmamaktadır. Almanlar şartları tebliğ için vaktile Mareşal Foşun için de Alman murahhaslarını kabul edip şartları bildirdiği vagonu da ormana getirmişler ve Fransız murahhas heyetini burada kabul etmişlerdir.

Müzeye kaldırılacak vagon

Bu vagon müzakereler bittikten sonra Berline götürülecek, halka teşhir edilip Almanların yirmi beş sene evvelki hatırlayarak bunun mukabelesini yaptıkları anlatılacak, sonra müzeye kaldırılacaktır.

Fransız murahhaslarının çadırı

Şimdi mütareke müzakerelerinin sahnesini gözlerimizin önünde canlandırabiliriz. Henüz birkaç hafta evvel Alman - Fransız orduları arasındaki kanlı çarpışmalara sahne olan bir ormanın kenarı... Şimendifer hattı üzerinde bir vagon... Ve bu vagonun az ötesinde Fransız murahhaslarının ikametlerine tahsis edilen bir çadır. Alman nun az ötesinde Fransız murahhaslarının çadırının her türlü radyosu dün gece bu sahneyi anlatırken Fransız murahhaslarının çadırının her türlü esbabı istirahatı ihtiva ettiğini söylemeye de nedense lüzum görmüştür.

Çadırın filhakika böyle olup olmadığı malûm değilse de bir telefon hattı ile Bordoya merbut bulunduğu ve Fransız heyetimurahhasasının bundan istifade edip Fransız hükümeti ile temas edebildiği anlaşılacaktır.

Mütareke müzakereleri münasebetle Compiègne ormanı muhafaza altına alınmış, ayrıca vagonun etrafına bir kara ve bir hava şeref bölüğü ikame edilmiştir.

Hitler ve Alman heyeti geliyor

Hitler yanında Göring ile kara, deniz, hava orduları şefleri, ordu başkumandanlığı şefi, hariciye nazırı Ribbentrop ve muavini Hess bulunduğu halde saat 15 i birkaç dakika geçe Compiègne ormanına gelmiş ve tarihî vagonunda mevki almıştır.

Fransız heyeti çağırılıyor

Daha evvel bu ormana gelmiş olan Fransız heyetine saat on beşi otuz geçe Hitlerin kendilerini kabul edeceği bildirilmiştir.

Fransız heyeti Orgeneral Huntziger, hava generali Bergeret, visamiral Leluc ve büyük elçi Leon Noelden mürekkebdir.

Heyet saat tam 15 i 35 geçe başta Orgeneral Huntziger bulunduğu halde vagonun önüne gelmiştir.

Fransız Başmurahtasının düşüncesi

Orgeneral Huntziger vagonun basamaklarını çıkarken bir an durup düşünmüş, sonra yoluna devam etmiş, vagona girmiş ve Alman radyosunun lisanile söyleyelim, Alman Führeri ile kumandanlarını selâmlamıştır.

Burada istitraden şunu da anlatmak lâzım.

(Devamı 7 inci sayfada)

Alman şartları

Berlin 21 — Alman talepleri şu hedefleri gütmektedir:

- 1 — Mücadelenin yeniden başlamasına mâni olmak.
- 2 — İngiltere tarafından kendisine tahmil edilen harbin devamı için Almanyaya tam emniyeti vermek,
- 3 — Esasını Alman devletine cebirle yapılan haksızlıkların tamirini teşkil edecek yeni bir sulhün tesisi için lüzumlu iptidai şartı kurmak.

★ ★

Londra 21 (Royter) — Alman şartlarını tebliğ edildikleri gibi aynen kabul veya red etmeleri Fransız murahhaslarından rica edildiği öğrenilmiştir.

İngiliz radyosu da bu haberi teyid etmiş, Alman radyosunun bu gece şartlardan bahsederken kat'i bir eda ile «bunlar ya kabul edilir, yahud reddolunur, Müzakere yapılmıyacaktı» dediğini bildirmiştir.

★ ★

Londra 21 — Bu akşam Bordodan alınan haberlere göre, Fransız murahhaslarına tevdi edilen Alman şartları çok mufassaldır ve birçok teferrüatı ihtiva etmektedir.

Fransız hükümeti tarafından bu şartların tetkikinin birkaç gün devam etmesi muhtemeldir.

Hükümet, halkı vaziyetten haberdar edeceğini bildirmiştir.

İngilizler Eritreye girdiler

Trablusgarbde bir İtalyan generali esir düştü

Kahire 21 (A.A.) — Khartoumdan bildiriliyor:

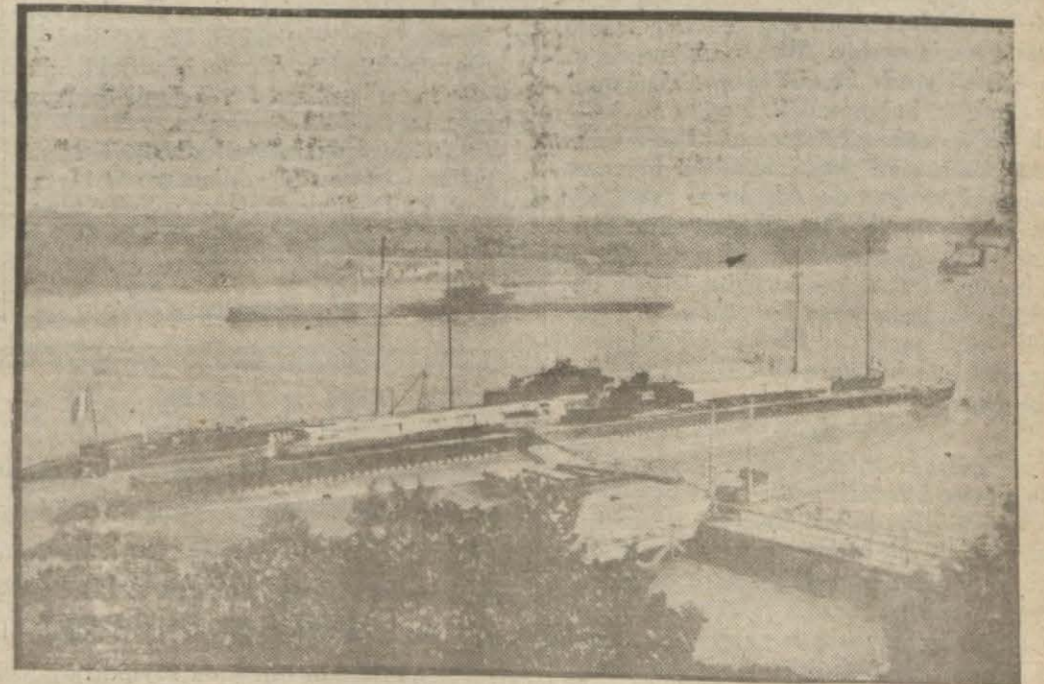
Umumi karargâhın bültenine nazaran İngiliz Sudandaki motörize cüzütamları, büyük bir muvaffakiyetle arka arkaya başarılar yapmışlardır. İngiliz kuvvetleri Eritreye hududunu geçmişler ve kuvvetli düşman kıtaatı tecemmüleri teşhis etmişlerdir. Düşman kuvvetli mitralyöz kuvvetleriyle müdafaa edilmekte olan muhtelif mevzilere yerleşmiş benziyordu. Bir İngiliz keşif kolu İtalyan zabıtlarının idaresinde bir düşman piyade taburu ile karşılaşmıştır. Bu (Devamı 7 inci sayfada)

Bulgaristanda Nöyyi muahedesinin tadili lehinde nümayiş

Roma radyosu dün akşamki neşriyatında şu haberi vermiştir: «Bugün Sofyada 100 kadar Bulgar talebesi Nöyyi muahedesinin tadili lehinde bir nümayiş yapmak teşebbüsünde bulunmuşlar ve sokakları dolışmak istemişlerse de zabıta tarafından dağıtılmışlardır.»

Japonlar, Fransız Hindi Çinisine açıkça el koymak istiyorlar

Japon müstemleke nazırı, Japonyanın kuvvet istimal etmesi mi lâzım geleceği sualini soruyor

Hindi Çiniden bir manzara: Saygon limanının medhali Japonyanın kuvvet istimal etmesi mi lâzım geleceği sualini, kendi kendine sormakta Koiso, bugün, kabine toplantısında, Fransız Hindiçinisi meselesinin halli için, artık (Devamı 7 inci sayfada)

Alman şartlarını bildiren General Keitel

Almanlar 35 bin tonluk iki Fransız zırhlısını ele geçirmişler

Newyork 21 (Hususi) — Columbia Broadcasting radyosu bildiriyor: Brest tezgâhlarında inşa halinde bulunan «Klemanso» ve «Rişli» adındaki 35 bin tonluk Fransız saffi harp gemileri, Brest'in işgali sırasında Almanların eline geçmiştir.

Bu haberi teyid eden hiç bir malûmat alınmamıştır.

Amerika müttefiklere sene sonuna 10.000 tayyare teslim edecek

Londra 21 (Hususi) — Amerika fabrikaları tarafından şimdiye kadar müttefiklere teslim edilen tayyarelerin sayısı 2500 dür.

Bu senenin nihayetine kadar bu rakamın on bine çıkacağı tahmin edilmektedir. İngiliz tayyareleri Calaisdeki Alman topçu mevzilerini bombardıman ettiler

Londra 21 (A.A.) — Hava nezaretinin bir tebliğinde filoya mensub deniz tayyareleri tarafından Calais'deki düşman topçu mevzilerine muvaffakiyetli hücumlar yapıldığı bildirilmektedir.

Hergün

Almanya için harbin
Asıl kat'i safhası
Şimdi başlıyor

Yazan: Muhittin Birgen

Bütün dünyanın büyük bir merak ve hattâ heyecan içinde beklediği şey, şu dakikada, Almanların Fransızlara bildirmiş olmaları sulh şartlarıdır. Yarına aid bir hayli muammanın hallini temin edecek anahtarları bu şartların arasında bulacağız. Almanya Fransa ile anlaşabilecek mi? Kabil olduğu takdirde bu anlaşmanın hududu nerelere kadar uzanacak? Bu iki muammanın bugünlerde halledileceğini görmüş ve binaenaleyh bu meraktan kurtulmuş olacağız.

Aynı zamanda, gene bütün dünyanın merakla beklediği ikinci bir mesele vardır ki şudur: Almanya ile İtalya, çoktanberi yeni bir şeyden bahsediyorlar. Avrupanın hak ve adalet dairesinde ve her milletin refah ve huzurunu temin edecek esaslara göre yeniden tanzimi. Avrupada yeni bir nizam tesisi gayesini güden bu iddia, or-taya bugün atılmış değildir; Almanya, harbden çok evveldenberi daima tekrar ettiği Neuordnung sözüyle bu iddiayı mütemadiyen tazeliyordu. Aynı fikir, daha yakın zamanlarda İtalya matbuatı ve devlet adamları tarafından da birçok defalar tekrar edildi. Fakat, bu mütemadi iddialar arasında yeni Avrupa nizamının esaslarına dair hiç bir konkret şey söylenilmiş değildir. Vukuatın bugünkü inkısaflı, artık, bizim bu mesele hakkındaki merakımızı izale edecek zamanın gelmiş olduğunu gösterir. Fransaya teklif edilecek şartlar, bu yeni nizamın bütün unsurlarını meydana koymaya kifayet etmese bile, hiç olmazsa delâlet suretile, onun ruhunu bir dereceye kadar ifşa edecektir. O zaman anlayacağız: Avrupada milletlerin huzur ve refahlarını temin edecek ve bir hak ve adalet devri açacak olan nizam, hakikaten böyle tamamiye layık bir nizam mıdır, yoksa bütün bu husustaki iddialar, daha başka bir siyaseti gizlemeğe matuf bir gürlütden mi ibarettir?

Halen kontinental Avrupada cereyan eden askeri hareketlerin artık manası kalmamıştır. Bundan böyle, herkesin merakla beklediği şey, harb raporları değildir; şimdi davanın, bütün Avrupa milletlerini alâkadar eden mühim tarafı, yarıklı Avrupanya idare etmek isteyen siyasetin hakiki çehresidir. Herkes bu çehreyi görmek ve ki-minle, hangi siyasetle karşıya bulunduğunu anlamak istiyor. Bundan dolayıdır ki bir hayli naz ve istig'nadan sonra, nihayet Fransaya bildirilecek olan müteareke ve sulh şartlarını herkes merakla bekliyor. Bu şartlar sade Fransanın değil, hiç olmazsa ruh itibarıyla, bütün Avrupanın yarıklı nizamının şartları olacaktır.

Bu şartları gördüğümüz zaman şunu da anlayabileceğiz: Almanya ile İtalya dünya ile kolay ve yakın bir sulhe doğru mu gidiyorlar, yoksa, Mihver ile dünyanın diğer kuvvetleri arasındaki mücadele, türlü türlü inkısaflara doğru, devam edip gidecek midir?

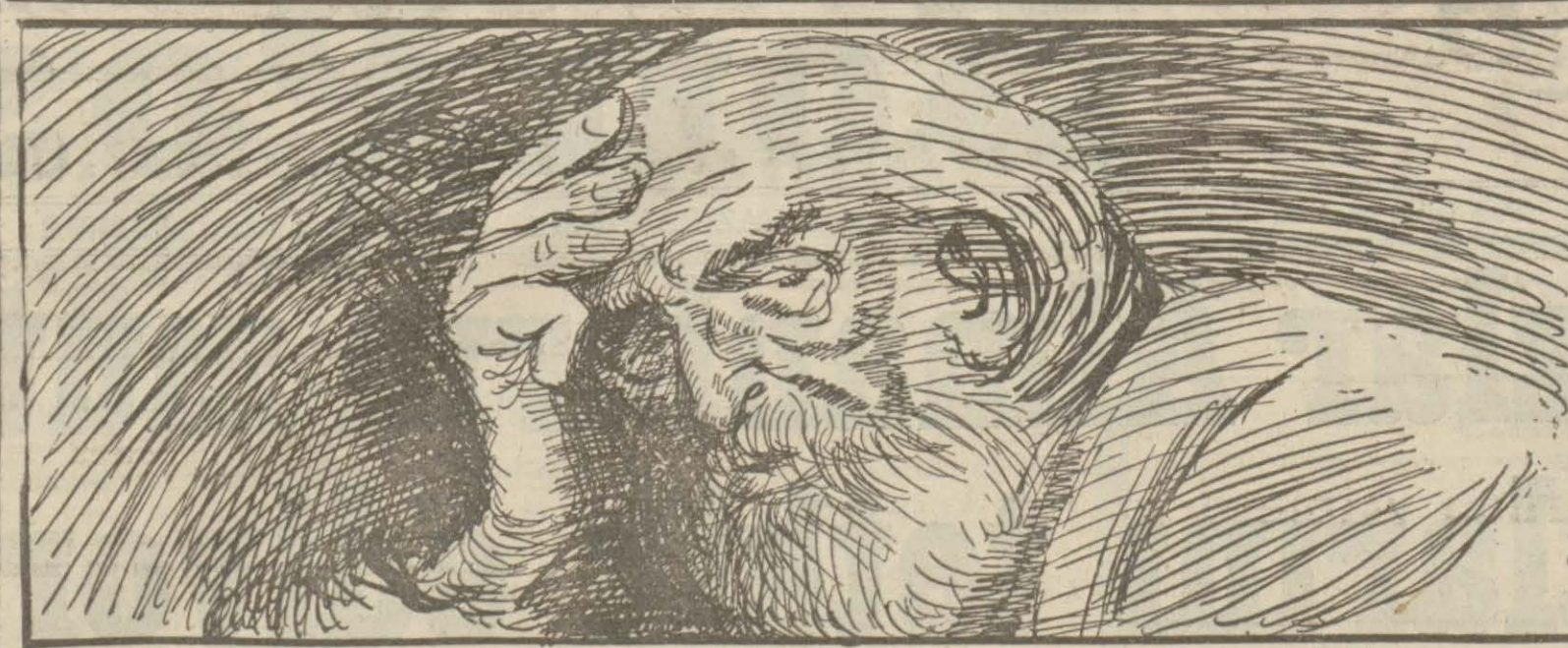
Fransa toprakları üstünde cereyan eden büyük askeri hâlinin son perdesi kapanmak üzeredir. Bu sahnedeki şimdiye kadar gördüğümüz şeyler, en cesur bir film müellifinin bile hayalinde kolaylıkla tasavvur edemeyeceği bir takım muzaferiyetler serisidir. Bununla beraber, şurası muhakkaktır ki, Fransanın askeri kuvvet olarak ortadan külliyen kaybolması, geçen Eylülde başlamış olan muharebenin Almanya ile mütefiki tarafından tamamen kazanılması demek değildir. Bu, harbin ancak bir kısmının bittiğini ifade eder. Diğer kısmının nasıl cereyan edeceğini ve ne gibi neticelere varacağını şimdiden tahmin edemeyiz. Buna dair yapılabilecek ilk tahminler, ancak Fransa ile Almanya arasında cereyan etmekte bulunan konuşmaların akıbetini görmeğe bağlıdır. Ondan evvel hiç bir şey söyleyemeyiz.

Bu bakımdan şimdilik söylenebilmek yegâne söz şudur: İngiltere harbe devam kararını üzerinde mûsır olduğunu göre, daha dünyada görülecek çok şey vardır. O kadar çok şey vardır ki, hattâ, İngiltere adası, herhangi bir sebeble teslim dahi olsa, İngiliz imparatorluğu harbe devam edebilir ve bu da Mihver için çok büyük müşkülât vücutte getirir. Alman ordusunun elini eristiği yerde kendisine muhalefet edecek kuvvet bulunmadığı bugün ne kadar açık bir surette görülyorsa Alman askeri makinesinin elini yetiştiremediği dünya sahasındaki vaziyet de Almanya ve İtalya için, ihtihâmı o kadar - ihtiyaten imkânsız demiyelim - güç, şartlarla doludur. Almanya, bugün Fransa ile - her iki taraf için de iyi bir sulh yapamazsa bu güç şartlar, bütün ağırlaşacaktır. Hattâ, diyebiliriz ki Almanya için harbin asıl kat'i safhası şimdi başlıyor!

İngiliz imparatorluğu denilen şey, ilk bakışta görülebileceği gibi, bir heyulâdan ibaret değildir. Askeri kudreti, deniz üstünde yüzen bir donanmadan ibaret olsa dahi, İngiliz imparatorluğu, başlı başına bir âlemdir. Bilhassa, harbin bugün taşıdığı ruha göre, İngilterenin imparatorluk âlemini, başlı başına bir sistemdir. Öyle bir sistem ki ona Amerika da pek sıkı, pek kuvvetli başlarla bağlı bulunuyor.

İki kelime ile izah edelim: Almanya ile İtalya, fakirleşen Avrupada kapitalizm de-

Resimli Makale:

İhtiyarlık zalimlerin en korkuncu, aynı zamanda en şiddetlisidir; İnsandan gençler için mübah olan bütün hakları ve bütün zevkleri söküp alır, verdiği emri dinlememek mümkün değildir.

Çocuğun ve gencin eğlenmesini çok görmeyiniz, kullandıkları kendi haklarıdır ve bu hak yalnız bir defa kullanılabilir, yalnız kendilerine şunu söyleyiniz: İfrata giden çabuk ihtiyarlar ve o zaman haklarını hep birden kaybeder.

SÖZ ARASINDA

Amerika
Plâjlarında
Tahta deniz atları

Amerikan plâjlarında tahtadan yapılmış ata binmek pek moda olmuştur. Bu at bir nevi sal üzerine vazedilmiştir. İki tarafında kalın tahtalar vardır. Her iki taraftaki delikanlılar kürek çekerek bu deniz atını yürütmedirler. Atın üzerine binecek olan kahramanmış güzel bir kız olduğunu söylemeğe hacet yoktur. Çok kere bu kahraman kızın akıbeti denize düşmektir.

Marie Antoinette filmi

Macar sinema sansür heyeti başrolü meşhur sinema yıldızı Norma Şerer tarafından yapılmış olan Marie Antoinette filmi yasak etmiştir. Film ajansı eserin tadili suretile gösterilmesine müsaade edilmesini talep eylemiş ise de bu talep reddedilmiştir.

nilen kuvvete karşı cihad açmış olduklarını söylüyorlar. Kapitalizm ise, merkezi evvele Londra, şimdi de hem Londra, hem de New-Yorkta bulunan başlı başına varlık sahibi bir sistemdir. Bu sistem, kendisini müdafaa için her şeyi yapar. Müşbet bir tazyikle hasını yere sermediği takdirde menfi bir mukavemetle onu çürütmeğe ve tüketmeğe doğru götürmeğe çalışır. Alman bayrağını denizlerde, sulh içinde, bir ticaret bayrağı olarak dolaştırılmaya mâni olmaktan ibaret bulunan kuvveti, İngiliz imparatorluğuna çok mühim ve müessir bir silâhidir. İngiltere, Almanya'yı «Avrupa içinde çemberleme» müvaffak olamadı; fakat ona «Avrupa ile birlikte dünya içinde çemberleme» tecrübe etmekten ferîğ olacak değildir.

Bu bakımdan diyebiliriz ki, harb, bugüne kadar Avrupa hududları içinde «enternasyonal» bir mücadeleye oldu. Bundan sonra, bunun Enterkontinental bir şekil alınması çok mümkündür. Bunun içindir ki mücadelenin asıl mühim devri şimdi başlıyor, demekte tereddüd etmiyelim.

Bu devrin nasıl inkısaflı edeceğini tahmin gelince, bunun için Almanya ile Fransa arasındaki ilk konuşmaların ruhunu tanı-maya ve hattâ neticelerini görmeğe ihtiyaç vardır.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Alman murahhasları Fransız murahhaslarını 1918 yılında müteareke müzakeresinin cereyan ettiği ormanda ve aynı vagonun içinde kabul etmişler, ve kahramanca dövüşen bir düşmana ağır şart kabul ettirmeyeceklerini söylemişler.

Bir mecliste konuşuluyordu. Bahis bu noktaya gelince, hazır bulunanlardan biri şunu söyledi:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sabahtan sabaha

Yeni dünya
nizami

Hâdiseler, şu vazifeleri emrediyor:

— Milletleri sevk ve idare etmek için yeni metodlardan istifade etmek lâzım. Normal ve tarihi nizam ve kanunlar büyük hamleleri başarmaya kâfi gelmiyor. Cemiyeti yekpare kütle haline getirmek için bütün iş ve belerini ve unsurlarını sistemli çabı-tırmak lâzımdır. Belediye işlerinde devlet işlerine kadar her ileri hareketi hamle haline getirmek için ihtisas unsurlarını seferber etmek zaruretli vardır. Dünkü (Ummur devlet) zihniyeti nihayet bulmuştur. Bugün, kü devletin karakteri hareket halindeki milli varlığı en verimli şekilde istismar etmektedir. Gerçi bu sistem ferdi hürriyetleri sıkı bir kalıba sokacaktır. Fakat bunu ihmal eden devlet milli bünyeyi terkib eden kuvvet unsurlarını dağıtmış olur.

Sapandan, parkelden ve bütün umumî hizmet teşekküllerinden hattâ kaleme, fırçaya kadar milli varlık çerçevesine giren bütün mevcudları forme etmek ve ona bir tek istikamet çizmek icab ediyordur. Bunun kelime ile ifadesi vahdet'tir. Bütünlük'tür. Gözlerimizin önünde dümnyanın en korunaklı hâli devam ediyor. Bu hengâmede dimdik ayakta kalmak için devleti terkib eden ferdi ve resmi kuvvetlerden granit kadar sağlam bir halita yapmak lâzımdır. Büyük miqyas, ta akan sellere mukavemet ancak bu bütünlüğü kazanmakla mümkündür. Sistemle, metodla forme edilmiş bir kütleline neleme muktadir olduğu ve terkibi arasında imtizac kalmamış, milli hüviyetini ve karakterini kaybetmiş cemiyetin ne hâllere düştüğü gözlerimizin önünde taptaze bir misaldir.

Unutmamak lâzımdır ki nizam, kanun ve nihayet devlet mefhumları ihtiyaç ve mecburiyetlere cevap verirler. Bunları zamana ve ihtiyaca göre yapmak, tazelemek ve kuvvetlendirmek cemiyetin emniyeti için şart olmuştur.

Buhan Cahid

Süveys kanalına dair

İtalyanlar İngiltereye ve Fransaya harb ilân eylemesi ile Süveys kanalının ehemmiyeti bir kat daha artmış bulunmaktadır. Meşhur Fransız mühendisi Ferdinand de Lesseps tarafından açılmış olan bu muazzam kanal 1869 senesinde sefere küşad edilmiştir. Uzunluğu 173 kilometre; genişliği 60 metre, derinliği 12 metredir. Hindistana olan vapur seferlerini 8000 kilometre kısaltmıştır.

Kanal beynelmîl bir idareye malikdir. Meclisi idaresi 19 Fransız, 10 İngiliz, 1 Felemenk 2 Mısır azasından mürekkebirdir.

Deniz banyosu
Meraklılarına
Lâstikten burunluk

Deniz banyosu meraklılarına mahsus olmak üzere yeni bir icada bulunulmuştur. Banyo sırasında burun deliklerinden deniz suyunun girmesi birçok hastalıklara sebep olduğundan bir Amerikalı doktor bu mahzuru önlemek üzere, resimde görüldüğü üzere lâstikten bir burunluk yapmıştır. Bu burunluk burun deliklerini kapamaktadır. Bu pratik burun mahfazası Amerikada fevkalâde büyük bir rağbet ile karşılanmıştır. Yalnız Mayıs ayı içinde bunları imal eden fabrika 1.555.620 aded satmıştır.

Günde otuz litre
su içen adam

Belgrad hastanelerinden birinde şimdiye kadar eşine tesadüf edilmeyen bir hasta tedavi edilmektedir. Bu adam su içmek hastalığına müptelâdir. Kanmak bilmiyen bu adam günde tam otuz litre su içmektedir. İsmi Dimitrije Blaseviç'tir. Skolje köyündendir. Yirmi yaşındadır. Beş sene evvel yapılan bir köy eğlencesine iştirak eyleyen Dimitrije bir gün panayırda çok baharlı ve tuzlu bir yemek yemiş ve evine gelip yatağına yatmış ve derin bir uykuya dalmıştır. Gece yarısı müthiş bir susuzluk ile uyanmış, hemen mutfağa koşmuş ve üç litre su alan bir maşrabayı doldurup içmiştir. Bununla kanmamış, dürmadan içmiştir. İşte o gün denberi müthiş bir düşkünlü haline gelmiştir. Onun su içtiğini hayret ve dehşetle seyreden anası, babası, kardeşleri, hep istavroz çıkarmışlardır.

Patronu onu, günün birinde bir dispensere göndermiş, dispenserin doktoru onda fevkalâde bir hal müşahade eylemediğinden evine göndermiştir.

Fakat Dimitrijenin hastalığı günden güne artmış, bir günde yirmi beş litre su içmeğe başlamıştır. Bu suretle içtiği su günde 30 litre bulmuştur.

Bunu gören patronu onu bizzat hastaneye götürmek mecburiyetinde kalmıştır. Hastanede doktorlar kendisini müşahade altına almışlardır.

Enjeksiyonlar tatbik edilmiş, barsaklarında ameliyat yapılmış, nihayet yirmi dört saatte yalnız bir litre su içmeğe başlamıştır.

Doktorlar onun hastanede kalmasını istemişler ise de o dinlememiş, hastaneyi terketmiş, işi başına dönmüştür. Fakat hastalığı tekrar nüksetmiş, tekrar hastaneye girmiş, bir ameliyat daha yapılmıştır. Şimdi şifasını beklemektedir.

Sözün kısası

Kendime dair

E. Ekrem Talu

Gazetelerde harb havadisi okumaktan bana gına geldi; Fransız Alman, İngiliz, İtalyan tebliğlerinin yarın nasıl olacaklarını bugünden ezbere biliyor gibiyim. Zavallı Fransaya içimden acımıyor değilim. Şimdi düşman ayaklarının altında çöğnenen birçok şehirler gözlerimin önünde. Almanyanın sulh şartlarını da aşağı yukarı tahmin kolay. Versay muahedelerini tersine oku, bir misli şiddetlendir, olur biter. Bize gelince, herhangi bir maceraya atılmıyacağımızı en salâhiyetli ağızlardan tekrar tekrar dinledik.

Onun için, dediğim gibi, alâkâmı en ziyade memleketi ilgilleyen işler, meseleler çekiyor. Mübarek yurdun bir tarafında mahsulün bu yıl bereketli olduğunu, falan yerde çalışan bir belediye reisinin yeni yeni umran eserleri vücutte getirdiğini, gençliğin imtihanlarda büyük nisbette muvaffak olduğunu, filanca muhtekirin ensesine kanun pençesinin yapıldığını duyduğumca keyifleniyorum. Dolunun filân yerde ekinlere zarar verdiğini, hayat pahalılığının yüzde bilmem ne kadar arttığını, vatan daşlardan birinin burnu kanadığını işittikçe de üzülüyorum. Allah beterinden esirgesin diyorum.

Hâsılı milli hodgâmhüm bugünlerde arttı. İstiyen ayıblasın; meşhur fıkranın kahramanı olan bektâşi fikarası gibiyim.

Hani ya, bektâşinin biri, Bağdada giden zengin bir tüccar kervanına bedavadan katılmış. Giderken, yolda, kervanı eşkiya basmış. Mal ve can kayışına düğün tacirler hemen silâha sarılmışlar, eşkiyaya karşı koyadursunlar, baba enreler de kendi devesinden inmiş, uzakta bir ağaçın gölgesine sığınmış, lâkayd, çubuğunu tütürürmüş.

Derken, kavga bitmiş. Tüccar, haramları püskürtmeğe muvaffak olmuşlar. İçlerinden biri baba enrelere kızmış, yanına gidip çatmış:

— Be adam! Sen ne biçim insansın? Yoldaşlık böyle mi olur? Biz o kadar dövüşüp vuruşurken, sen yerden bir taş olsun alıp atamaz mı idin?

Bektâşi kaşlarını çatmış ve:

— Yoo! demiş; yetmiş yıldır, fıkralığının zevkini bir bugün sürmek fırsatını buldum. Çok rica ederim, keyfimi bozma!

Bana, bugün aynı zevki tattırın, dünyanın bu hercümerci içerisinde bana sonsuz huzur ve emniyet hissi veren hükümetime, orduma, milletime yüz bin kere hamdolsun!

E. Ekrem Talu

Kâr nisbetleri ve azamî
satış fiyatları tayin edildi

Fiat mürakabe komisyonunun bir müddetbenberi alâkadarlarla temas ederek hazırladığı ve Ticaret Vekilinin de tasvibine iktiran eden satıcılara bırakılacak muhik kâr nisbetleri kat'iyet kesbetmiştir.

Bugünden itibaren mer'iyet mevkiine girecek olan nisbetler şunlardır: Zahir, kuru sebze ve piriğin toptan satıcılarına yüzde 4, yarı toptancılara 4, perakendecilere 10-12, zeytinyağı toptancılara 5, yarı toptancılara 10; sadeyağ toptancılara 5, yarı toptancılara 6, perakendecilere 15; sabun yarı toptancılara 5, perakendecilere 15.

Bundan başka komisyon limon ve kahvenin azamî satış fiyatlarını da tesbit etmiştir. Bu karara göre 490 lik sandıklardaki limonların beheri 100 para, 420 lik sandıklardaki limonlar 110 paraya satılacaktır.

Üç nev'e ayrılan ve toptancıların 141, 141.5, 142 ye satacakları çay kahve sehir hududları dahilinde yarı toptancılar 145 e, perakendeciler 155 e satacaklardır.

Kavrulmuş ve öğüdülmüş kahvenin azamî satış fiyatı 190 kuruştur.

Bir hırsız yakalandı

Mesihpaşada kapısını kırmak suretile Nurinin marangoz dükkânına girerek, bir takım malzeme çalan Kadri isiminde biri, yakalanarak adliyeğe verilmiştir.

Suçlu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekildikten sonra, tev-kif edilmiştir.

TAKVİMİ

HAZIRAN					
Numi seno 1855	22	Arabi seno 1855			
Haziran 9	Resmi seno 1940	Hızır 48			
CUMARTESİ					
GÜNEŞ		C. Evvel		İMSAK	
S. D.		S. D.		S. D.	
4	28	2	07		
8	44	6	28		
Oğla		İkinci		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 12	15	16	19	44	21 48
E. 4	81	8	82	12	— 2 04

Şehir Haberleri

Dahiliye Vekili dün sabah Ankaradan geldi

Vekil bir muharrimize Vekâlet teşkilât kanunu, Bekçiler Kanunu lâiyhası ve Vekâlete aid diğer mevzular etrafında beyanatta bulundu

Faik Özlak gazetecilerle konuşurken

Dün sabah Ankara ekspresine ilâve edilen hususi vagonla şehrimize gelmiş olan Dahiliye Vekili Faik Özlak öğleden evvel Beleden Terbiyesi İstanbul şubesinde bir müddet meşgul olmuş, müteakiben şehrin bazı semtlerinde yolları gezmiştir. Bu esnada Vekile İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Beden Terbiyesi İstanbul şubesi ikinci reisi Feridun refakat etmiştir. Öğleden sonra belediyede meşgul olan Faik Özlak gazetecilere şunları söylemiştir:

— İstanbulun tetkik edilecek bir çok işleri vardır. Burada kalacağım birkaç gün zarfında şehre aid muhtelif işlerle meşgul olacağım.

Dahiliye Vekâleti teşkilât kanunu

Dahiliye Vekâletinin Meclise verdiği kanun lâiyhalarından en mühimmi Vekâletin teşkilât kanunu lâiyhasıdır. Lâiyhayı bütün encümeni tetkik etmektedir. Yakında formalitesi ikmal ve kanun haline ifrağ edilecek tatbikata geçilecektir. Yeni teşkilât kanunu bilhassa küçük memurların haklarını koruyacak, onlara az çok bir refah verecek tarzda hazırlanmıştır. Büteyce konan dört yüz bin lira ile vilâyetlerdeki nüfus memurlarının, vilâyet kalemlerinde çalışanların, tahrirat kâtiblerinin maaşları bir miktar yükseltilecek, bundan sonraki münhalere daha kudretli alınacaktır. Her memuriyeti icab ettiği derecede yükselttik. Bazı memurlar bir derece, bazı memurlar iki veya üç derece terfi edeceklerdir.

Yeni bekçiler kanun lâiyhası

Vekâletin hazırladığı diğer bir kanun lâiyhası da bekçiler kanun lâiyhasıdır. Dahiliye encümeni lâiyhanın etidlerini dün ikmal etti. Diğer encümenlerden de geçtikten sonra Meclise arz edilecektir.

Dün iki çocuk ağaçtan düşüp ağır surette yaralandılar

Üsküdar'da Atlasçıkmağında 13 sayda oturan Tahsinin 8 yaşındaki oğlu Şükrü evlerinin bahçesindeki Erik ağacından düşmüş, vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı çocuk sıhhi imdad otomobilile Nümine hastanesine kaldırılmıştır. Kadıköy'de Kızıltoprak caddesinde 202 sayda oturan manüfaturacı İbrahim'in hizmetçisi Fatma adındaki küçük kız da dut toplamak üzere çıktığı ağaçtan müvazenesini kaybederek düşmüş, başından yaralandığından tedavi edilmek üzere Nümine hastanesine kaldırılmıştır.

Bir işçi iskeleden caddeye düştü

Asmahmeşide Cemal sokağında 40 sayda oturan İzak adında bir işçi, dün aynı sokakta 41 sayılı evin sıvasını yapmak üzere kurduğu iskeleden caddeye düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır.

İzak tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey benim komşunun kızı... Başına şapka yerine bir bez sarın halini gördüm miş, de pek acıdım.

... Ayağında çorabı yok... Parmakları dışarıda delik paçuğlar... Bu ne sefalet!

Demir tüccarı iki muhtekir adliyeye verildi

İstanbul zabıtası tarafından dün yapılan cürmü meşhudlar sonunda iki muhtekir yakalanmıştır.

Bunlar, Unkapanında Karakol arkasında 22 sayda demir ticareti yapan Garo Mehteryan ile Küçükpazarda Kibleçeşme caddesinde 21 sayılı demir mağazası sahibi Prodromos Yusufidis adındaki şahıslardır.

Haklarındaki iddia ve tahkikata nazaran iki suçlu da fiatları muayyen olan demirleri yüksek fiatla satmak suretile ihtikâr yapmışlardır.

Dün kıyafet değiştiren memurlara da aynı suretle yüksek fiatla demir satmağa kalkışmışlar ve bu suretle ihtikâr yapılarak suçüstü yakalanmışlardır.

Amele kıyafetine giren Said ve Reşad isimlerindeki kaçakçılık bürosu memurları ilk defa, suçluların Yusufidisin dükkânında cürmü meşhud yapmışlardır. Yusufidis, hâdiseyi emniyet müdürlüğüne ihbar eden demirci Ali Ubiye 23 kuruş yerine, kilosu 38 kuruştan demir satarken, suçüstü yakalanmıştır. Memurlar hâdiseyi bir zabıta tesbit etmişler, bu sırada Yusufidis:

« — Ben, bu demirlerin kilosunu tüccar Garodan 34 ilâ 35 kuruş arasında satın alıyorum. Üç kuruş kârla 38 kuruşa satıyorum. Eğer ucuz alabilsem, ben de ucuz satardım.»

Demistir. Bunun üzerine, aynı şekilde bir

Muhtekirler adliyeye sevk edilirken

cürmü meşhud da Garo Mehteryanın dükkânında yapılmış, filhakika Yusufidisin iddiası tahakkuk ederek, Garo da suçüstü yakalanmıştır.

Her iki muhtekir de milli korunma kanununun 32 ve 59 uncu maddelerine tevfikân, geç vakit adliyeye sevk edilmişlerdir. Asliye 8 inci ceza mahkemesinde derhal duruşmalara başlanmış, sorguları sırasında, suçlarını tevile çalışmışlardır.

Mahkeme, neticede suçluların tevkiğine karar vererek; demirlerin e'adının mahallinde tetkiki ve satış ve fatura defterleri üzerinde de tetkikat yapılması için, duruşmayı talik etmiştir.

Cihangirde bir bakkal dükkânı yandı

Dün gece saat 21,30 da Anahtar sokağında General Şevkinin Apartmanının altında bulunan Saim isiminde birine aid bakkal dükkânından yangın çıkmıştır. İtfaiye ateşin genişlemesine meydan vermeden yangını söndürmüştür. Yangının nasıl çıktığı tahkik edilmektedir.

Ercümen Ekrem'in dün akşamki konferansı

Dün akşam saat 21 de Siyasal Bilgiler Okulu ve Gazi Terbiye Enstitüsü profesörlerinden muharrir arkadaşımız Ercümen Ekrem Talu Eminönü Halkevinde Milli birlik mevzuunda mühim bir konferans vermiştir. Konferansta kalabalık ve güzeide bir halk kütləsi bulunmuş, musahabe derin bir alâka ile takip etmiştir.

Askerlik işleri:

İhtiyat erlerin ve 336 doğumluların yoklama günleri

Beşiktaş Askerlik Şubesinde:

- 1 — 30 Haziran 940 gününde ihtiyat erlerin ihtiyat yoklamaları 336 doğumlu erlerin ilk yoklamaları sona ermiş olacaktır.
- 2 — 321 - 331 doğumlu ihtiyat erlerden yoklamalarını yaptırmayanların haklarında kanunî muamele yapılacaktır.
- 3 — 332 - 335 doğumlu ruhsatlı erlerle hiç askerlik yapmamış erlerin künyeleri tetkik edilmek üzere şubeye müracaatları.
- 4 — 336 doğumlulardan ilk yoklamasını yaptırmayanlar askeri mükellefiyet kanununun 83 üncü maddesi muhbirine 10 lira para cezası ile cezalandırılacaktır.
- 5 — Yoklama ve müracaat hergün sabahtan öğleye kadar olduğu ilân olunur.

Dış sularda bulunan gemilerimizin vaziyeti

Altı ay evvel Fransız hükümeti tarafından kiralanmış Mete, İnal, Şadan, Platin ve Tan gemilerinin vaziyeti Akdenizdeki son hâdiseler üzerine bir mesele haline almıştır. Bu gemilerden başka bir sefer için Marsilyaya giden sosyete şilepe aid Demir şilepinin de Marsilyanın bombardmanı esnasında batırıldığı haberi ortaya çıkarılmıştır. Bu hususlarda yaptığımız tahkikata göre vaziyet şöyledir:

Şehrimizdeki muhtelif armatorlara aid 5 geminin kurtuluşları en son bir ay sonra bitmektedir. Bu itibarla gemilerin kurtuluş harici olarak seferlerinde gecikmiş olduğu söylenemez. Ancak Akdenizdeki harb vaziyeti dolayısıyla gemilerimiz derhal limanlarımızımıza dönmeleri için telgrafla emir verilmiştir. Tahmin edilen son vaziyete göre Tan

Marsilyada, Platin Kıbrısta, Şadan Afrika'da Set limanında, diğer iki gemi de Akdenizde bir limanda hareket halindedirler. Bunlardan başka tamir edilmek üzere Pirede bulunan Sakarya şilepinin de işi bitmiştir. Bu şilep bir kaç güne kadar limanımıza gelecektir.

Bombardımanda battığı bildirilen Demir şilepinin batmadığı alâkadarlar tarafından bildirilmektedir. Gemi hâlen Marsilyada bulunmaktadır. Hükümetimizin emri üzerine derhal limanımıza hareket edecektir. İskenderon hareket eden Atilla şilepinin de bugün İzmirle geleceği tahmin edilmektedir. Bu gemilerden başka Akdenizde Türk gemisinin bulunmadığı söylenmektedir. Hareket halinde bulunan gemilerimiz ise limanımıza avdet etmişlerdir.

KÜÇÜK HABERLER

Ticaret Vekili — Ticaret Vekili şehrimizdeki tetkik ve temalarına dün devam etmiştir. Vekil tiftik, petrol ve takas işleriyle meşgul olmuş ve alâkadarlarla görüşmüştür.

Romanya ile ticaretimiz — Rumen hükümeti tarafından memleketimize verilecek olan petrol ve benzin ve diğer mayı mahrukatın teslimine başlanmıştır.

Bilmukabele Romanyaya verilecek olan tiftik ve yapıları teslim alacak olan eksperlerin bugünlerde şehrimize muvasalatları beklenmektedir.

Kadıköy Halkeviden — Riyaziye, fizik, kimya, tarih, coğrafya, edebiyat ve herhangi bir dersten orta ve ilse okullarında ikmal kalanlar için kurslar açılacaktır. Şimdiden 2 fotoğrafla idare memurluğuna müracaatları.

Beyoğlu Halkeviden: 26 Haziran 940 Çarşamba saat 17,30 da Ev merkezinde Evin müttah senelik umumî toplantısı yapılacaktır. Azalarımızın teşriflerini rica ederiz.

Avrupadan gelenler — Harbden evvel Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü hesabına Belçikaya tahsis edilmiş olan talebelerimizden Muzaffer Kaçı, Recep Ali Safaoğlu dün sabah Almanya yoluyla şehrimize gelmişlerdir.

Bunlardan başka uzun zamandanberi Belgrad'da bulunan Fransız mühendislerinden mürekkep bir heyet de dün sabah gelen tren de çıkmışlardır. Dün sabah şehrimize gelen 60 Polonyalı mütebid bir kaç gün burada kaldıktan sonra Suriyeye geçeceklerdir.

Tütün satışı — Macaristan krallığı monopoluna Tütün Limited Şirketi tarafından 95 bin lira kıymetinde 70 bin kilo yaprak satılmıştır. Bu da dahil olduğu halde dün yapılan ihraat miktarı 125 bin lirayı bulmuştur.

Petrol ve benzin sevkiyatı — Mersin hattıyla deniz münakalatının kesilmesi üzerine bu muntakada başlıyan petrol ve benzin darlığını önlemek üzere 10 vagon petrol ve benzin gönderilmiştir.

İstanbul Defterdarlığından:

1 — Muharrir kuvveti iki beygiri ve işçi sayısı müessesesi sahibi ile birlikte beşer geçmeyen ve yalnız bir müşteri hesabına imalat yapmayan sınıl müesseseler yeni kanun muhbirine muamele vergisinde muafır. Binaenaleyh bu mükellefler namına; yeni kanun mer'iyet mevkiine girmeden evvel 1940 mall yılı için tarhedilmiş olan vergiler terkin olunacaktır.

2 — Yukarıki fıkrada yazılı şartları haiz olsalar dahi âmilinin veya sahibinin mar-kasını havi işe, kutu vesair ambalaj maddeleri içinde satışa çıkarılan mamulleri ya pan sınıl müesseseler, trikotaj, mücevherat, lâstik esya, lâstik ayakkabı, kundura ka-lı, lı, öke, çamaşır mandalı imal eden, her nevi maden kaplaması, boyama, apre, kar-sarlama işleri yapan, sun'î veya tabii ipek, ipek mensucat, ipek çorap, kese kâğıdı, kar-bon kâğıdı, terazi, baskılı imal eden sınıl müesseseler ve debagat müesseseleri yeni kanundaki muafiyetten istifade edemez.

Bunlardan yeni kanunun mer'iyete girdiği tarihten evvel 3535 sayılı kanunla maktu vergiye tâbi tutulmuş olanların 1940 mall yılı vergileri, yeni kanunun muvakkat be-sinci maddesi muhbirine, yine maktu olarak alınacaktır. Yeni kanunun, 27 inci maddesi hükümüne göre bu müesseseler hakkında maktuviyet usulü tabii edilemeyeceğinden, 1941 mall yılından itibaren bunların imalat ve muamele defteri tutmaları ve vergilerini ay-lık beyannamelerine müsteniden ödemeleri lâzımdır. Ve bunun için de 1/Haziran/1941 tarihine kadar defterlerini tasdik ettirmeleri icab eder.

3 — Yukarıki 1 ve 2 No. da yazılı olanlar haricinde kalıp da muharrir kuvveti beş beygiri ve işçi sayısı müessesesi sahibile birlikte onu geçmeyen sınıl müesseselerden, yeni kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar maktuviyet usulünde vergi verenlerin 1940 mall yılı vergileri kezaiki yeni kanunun muvakkat beşinci maddesi muhbirine, yine maktu olarak alınacaktır. Bunlardan 1941 mall yılında da maktuviyet usulünde vergi vermek istiyenler, yeni kanunun 27 inci maddesi muhbirine 31/Kânunuevvel/1940 tarihine kadar bu isteklerini istida ile Muamele ve İstihlak vergileri merkez şubesi tahakkuk Şefliğine bildirmek mecburiyetindedirler. Mezkûr tarihe kadar bu isteklerini bildirenler 1941 ma-ll yılından itibaren iki sene müddetle maktu vergiye tâbi tutulurlar. Bu suretle talebde bulunanlar tarhedilen vergiyi kabul ederlerse iki yıldan evvel taleblerinden dönmeyeler. İki senenin hitamında maktuviyetten çıkmak istiyenler, isteklerini aynı suretle ve ikinci mall yıl bululünden evvel gelen takvim yılı başına kadar yapmaları lâzımdır. Yapmazlarsa müteakib iki yıl için maktuviyeti kabul etmiş sayılırlar.

31/Kânunuevvel/1940 tarihine kadar maktuviyeti istediklerini bildirmiyenler Hazı-ran/1941 tarihinden itibaren defter tutmağa ve her ay yaptıkları muameleleri beyanname ile bildirmek suretile vergileri ödemeğe mecburdurlar.

4 — Muharrir kuvveti beş beygiri ve işçi sayısı onu geçmemekle beraber şimdide ka-dar beyanname usulile vergiye tâbi olanlar yukarıki ikinci fıkrada yazılı san'atları yap-mıyorsa, bunlar da yeni kanun hükümüne göre maktuviyet usulünü istemek hakkını haizdirler. Böyle bir talebde bulunmak istiyenler, keyfiyeti 31/Kânunuevvel/1940 ta-rihine kadar Merkez Tahakkuk Şubesi Şefliğine istida ile bildirmelidirler. Bu suretle talebde bulunanlar 1941 mall yılından itibaren iki sene müddetle maktu vergiye tâbi tutulurlar. Bu suretle talebde bulunanlar tarhedilecek maktu vergiyi kabul ederlerse iki yıldan evvel taleblerinden dönmeyeler. İki yıl sonunda beyanname usulüne dönmek istiyenler, keyfiyeti ikinci mall yıl bululünden evvel gelen takvim yılı başına kadar bildirmek defterlerini tasdik ettirmeğe mecburdurlar.

Bu fıkrada yazılı mükellefler, maktuviyet usulünü istemezlerse şimdide kadar olduğu gibi defter tutmak ve her ay beyanname vermek suretile vergi ödemekte devam ederler. Maktuviyet usulünü istediklerini 31/Kânunuevvel/1940 tarihine kadar bildirirlerse 1941 mall yılından itibaren maktuviyet usulüne tâbi olacaklarından o tarihe kadar yine defter tutmakta ve beyanname vermekte devam edeceklerdir.

Alâkalırlarca bilinmek üzere ilân olunur. (5165)

Bugün SUMER Sinemasında

2 Büyük ve güzel film birden

1 — İstanbul'da ilk defa

KATİL BENİM

Fransızca sözlü LEWIS STONE

2 - ATMACA

Charles Boyor'ın

En güzel filmi

Bugün SARAY Sinemasında

2 büyük film birden

1 - Madam BUTERFLY MARIA CEBOTARI

2 - CASUS İNTİKAMI

PRESTON FORSTER - LYNN BARI

Bugün saat 1 de tenzilâthi matine

Büyük tereddüd günleri

Avrupa ve bütün dünya, belki hiç bir vakit, bu derece kararsız ve tereddüdü günler geçirmemiştir, denilebilir. Hem en hiç bir devlet ve hiç bir millet için, değil uzak istikbal, yakın geleceği bile emniyetle görmenin imkânları yok gibidir. Ayağa kalkan, birleşen ve silâhlanan Almanların Avrupanın ortasında, doğusunda şimal ve batısında üstüste yaptıkları kuvvetli hamleler ve indirdikleri müthiş darbeler sebebiyle dünyanın, iyi kötü mevcut, nizamın işte bu derece bozulmuştur! Ve bu nizamın yeniden nasıl kurulacağı da belli değildir!

Birkaç gün evvel müzakereler ve mülâhaza dileyen Fransanın içerilerinde, Alman kuvvetleri, zırhlı ve seri kolları hâlâ yıldırım süratle ilerletmekte ve Fransız topraklarını işgal etmektedirler. Fransanın şimali ve bütün Maas denizi sahilleri, ta Brest harbi limanına kadar, Almanların işgali altına girdiler. Garbi Fransada aşağı Loir nehri Mant, Anger ve Tour şehirleri civarlarından cenuba doğru geçildi. Orta Loirın kavsi içindeki Alman kuvvetleri Cher suyunu Burg'dan ve başka yerlerden aştılar. Cenub doğu Fransada Vichy ve Lyon dahi alındılar.

Müzakereler ve sulh müzakereleri daha bir kaç gün devam edebileceğine göre Alman kollarının aşağı Luvardan Bordo'ya ve Luyon'dan da Marsilyaya varmaları muhtemel. Almanların maksadı, anlaşılacağına göre, Alp dağındaki Fransız ordusuna da arkadan vurup esir etmek ve Fransada lâf söyleyecek bir iktidar bırakmaktır. Her halde Almanların bu son hareketleri, «Fransa henüz teslim olmuş değildir» yolundaki sözlerle kat'i bir nihayet vermek için olsalar gerektir.

Fransız muhaberatları dün (20 Haziran) öğle vakti, altları beyaz boyalı bir uçakla Bordo'dan hareket ettiriler; fakat nerede ve nelerin müzakeresi edildiği henüz belli değildir. Bir de Fransanın, İtalya ile harbi halinde olduğu aklına sonradan gelmiş gibi, İtalya müzakereleri ve mülâhaza için müraacaat ettiğini öğreniyoruz.

Alman uçaklarının bombardmanları yüzünden Bordo'yu bırakıp Biyariçe giden Mareşal Peten riyasetindeki Fransız hükümeti şüphesiz çok müşkül bir haldedir. 22 yıl evvel zaferin tadını tadan zavallı ihtiyar mareşale, onun kabahatli bulunmadığı Fransanın bugün için düştüğü feci âkıbeti biraz olsun hafifletmek vazifesi düşüyor. Fakat Fransa şu anda ana topraklarının yarısından fazlasını kaybetmiş, ordusu tamamile yok olmuş, hava ve deniz kuvvetlerinin ne oldukları bellisiz ve müstemlekeleri yüzüstü kalmış bir haldedir.

Mareşal Peten memleketine bu feci âkıbeti hazırlayan baş sebepler olarak, Fransa meydan muharebesi başladığı zaman Fransız ordusunun insan sayısının 1916 yılındaki Fransız ordusuna nisbetle yarım milyon daha az olduğunu, silâh, malzeme ve

YAZAN
**Emekli general
H. Emîr Erkilet**
«Son Posta»nın askerî muharriri

harb vasıtalarının da 1916 da olduğundan çok daha zayıf bulunduğunu zikretmiş ve bilhassa İngilizlerin 1940 Mayıs ayında Fransada bulunan askerî kuvvetlerinin sadece 10 tünden ibaret olduklarını tebarüz ettirmiştir. Halbuki 1917 Mayıs ayında Fransada harbeden İngiliz tümenlerinin sayısı 85 imiş.

Görülüyor ki geçen Büyük Harb, Fransada, ancak iki yüz küsur Fransız ve İngiliz tümeninin yanyana, canla ve başla, dört yıl mütemadi uğraşması neticesi kazanılmıştı. Üstelik İngiltere, Fransa ve Amerika'nın bütün fabrikalarının Almanlarınkinin üstün uçak yapmaları ve Almanların hiç tankları olmasın mukabil birçok tank alayları teşkil etmeleri icab etmişti.

Bu hakikatleri İngilizlerden ve Fransızlardan daha iyi kim bilebilir? Buna rağmen, Fransanın bu harbe, geçen harbe nisbetle daha az bir kuvvetle Almanyanın karşısına çıkmakta bir beis görmemesine ve İngilizlerin ilkbaharda ikmal etmiş olacağını ilân ettiği otuz tünden yalnız onunu Fransaya göndermekle iktifa etmesine sebebi acaba ne olabilir? diye derin derin düşünmemek kabil değildir!

Bunun sebepleri her halde bir değil, bir çoktur. Fakat bunları topharak iki kelime ile ifade etmek lâzım gelirse Majino ve ihmal demek lâzım gelir. Majinonun geçilmesi ve aşılması güç bir sed olduğuna zannetmek yanlış bir şey değildir. Fakat Almanlar bu hattı nihayet Hollanda ve Belçika üzerinden dolaşabilirlerdi; nitekim 1914 te de böyle yapmışlardı. 1914 teki Almanları durduramayan Belçika kaleleri onların evladlarını neden dolayı 1940 da durdurabileceklerdi?!

O halde mütefakkirler neye güveniyorlardı? Alman ordularının genç ve yetişmemiş sübay ve komutanlarla idare olunmalarından dolayı kıymetsizliğine mi? Fakat Alman orduları kıymet ve süratlerini Lehistan seferinde gösterdiler diyeceksiniz! E-vet amma, Lehistan ordusu küçük ve zayıf bir ordu idi! Eğer Alman orduları Fransız ve İngiliz ordularıyla karşılaşırlarsa iş değişecektir. İşte düşmanı hakir görmek gâfleti buna derler ki, bu gafletlerin sonu daima aynı çıkar: Kat'i mağlubiyet ve perişanlık.

Almanya, 1939 Eylül ayındanberi müteaddid seferler yaptı ve hepisine galib geldi. Şimdi de, yerde serili Fransanın boğazına basmaktadır. Bununla beraber Almanya harbi kazanmaktadır ve bitirmek henüz çok uzaktır. Çünkü bu harb ancak Almanyanın İngiltereye veyahud İngilterenin Almanyaya galebesile bitecektir. Bunun her ikisi de çok güçtür.

Almanyanın İngiltereye galebe çalması için şu iki hareket ve teşebbüsün birinin kat'i bir muvaffakiyete ermesi lâzımdır:

1 — İngiltereyi hava ve denizaltı vasıtalarıyla tamamen abluka ederek ağıktan teslim mecbur etmek.

2 — Alman kara ordularıyla İngiliz adasını istila.

Birinci şıkkın Almanların iktidarında olmadığı on aylık harb göstermiştir. Çünkü İngilizlerin uçakları ve denizaltılarla abluka için Almanyanın bugünkü malik olduğu uçakların üç misline ve üstelik en az 200 denizaltı gemisine malik bulunması iktiza eder. İkinci şıkkı gelince bu hususta sorulabilecek ehemmiyetli bir sual vardır: İngiltere adası istila edildiği takdirde dahi Fransız deniz ve hava kuvvetleriyle takviye edilecek olan İngiliz deniz ve hava armadası İngiliz bakiyetisizliğine Kanada ya geçerek Almanlara karşı harbe devam ederlerse ve bu suretle Birleşik şimali Amerika devletlerini de harbe sürükleyebilirlerse o vakit ne olacak?!. Bu suale bizce ancak şöyle bir cevap vermek doğru olur: O halde harb çok uzuyacaktır ve neticesi şimdiden belli olamayacaktır.

H. E. Erkilet

Rüşvet alan bir polis memuru tevkif edildi

Muharrem isminde bir polis memuru rüşvet almak suçundan dün adliyeye teslim edilmiştir.

Suçlu aleyhindeki iddiaya göre Karagümürkte dükkânının geç vakte kadar açık bırakılması için müsaade almak isteyen sütcü Zülfikara:

«Sana, bu müsaadeyi alırım; ben, ne dersem, o olur» diyerek, sütcüden 5 lira rüşvet istemiştir. Zülfikar bu talebi kabul etmiş görünerek, parayı bilâhare ve receğini söylemiş ve doğruca vaziyetten emniyet müdürlüğünü haberdar etmiştir.

Bu ihbar üzerine bir cürmü meşhud tertibi kararlaştırılarak, rüşvet olarak verilerek 5 liranın numarası tesbit olunmuştur. Sütcü Zülfikar, tayin olunan saatte karakola giderek, 5 liranı Muharreme vermiş; bir müddet sonra da sivil memurlar gelip numarası tesbit edilen parayı Muharrem'in üstünde bulmuşlardır.

Dün adliyeye verilen polis Muharrem, Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda:

«Ben, bu parayı Zülfikardan rüşvet olarak almadım. Vak'adan üç gün evvel kendisinden 5 lira ödünç istemiştım. Üç gün sonra karakola gelerek, parayı bana getirdi. Ben de borç olarak kabul ettim. Fakat, geçen sene Zülfikarın dükkânına ceza kestiği için bana böyle bir iftirada bulundu, demmiştir.

Hâkim Münib, sorguyu müteakib suçlunun tevkifine karar vermiştir.

Hâdiseler Karşısında

Yasak savmıyalım

Hikâyeyi anlatayım:
«Evkaf nezareti hülfesından Mehmed bey, mümezinin, kızını evlendirdiğini haber almış. Bir hediye göndermek elzem olduğunu düşünmüş. Mehmed bey oldukça da hasımsız, fazla paraya kıyamazmış. Çarşıya gitmiş, bir tabakçı dükkânına uğramış, tabakçıya, hediye olacak iyi bir şey istediğini, fakat aynı zamanda da ucuz olmasını söylemiş. Tabakçı kurnazmış:

— Size istediğinizden âla bir şey bulabilirim, bende çok güzel Saksonya bir çay ibriği var. Hem de sudan ucuz, demşi.

Fiat hakikaten ucuzmuş. Rafta duran çay ibriği de mükemmel. Tabakçı ibriği raftan almak için elini dokununca ibrik dört parçaya ayrılmış. Mehmed beyin canı sıkılmış:

— Bak aksiliğe..

Tabakçı gülmüş:

— Merak etme beyim şimdi kırılmış değil, o eskiden kırıldı.

— Peki amma ben kırık ibriği hediye olarak nasıl gönderirim?!

— Ne çıkar beyim yasak savmak değil mi. bekciye verir gönderirsin, Götürürken bekci yolda kırması zannederler.

Mehmed beyin bu işe akli yatmış. Tabakçı kırık ibriği ibrik yolda kırılmış hissinin verecek tarzda bir paket yapmış, Mehmed beye vermiş. Mehmed bey evine gelince ertesi sabah ibriği mümezin evine bekci ile göndermesini karısına söylemiş.

— Gerçi ibrik dört parça amma zararı yok. O öyle gider.

Demiş. Gece müsterih yatmış, ertesi sabah uyanınca karısına sormuş:
— İbriği mümezilere gönderdin mi?
— Hiç göndermez olur muyum kocacığım, hem bekciye de sıkı sıkı tembih ettim, sakın bir yere çarpmıyasın, dedim, zaten kırılmış dört parça olmuş, bir yere çarparsan tuzla buz olur. Sen de onlara söylelerin açarken dikkat etsinler, hemen parçalar dağılıverir.»

Diyorlar ki:

— Sığınak yaptırmak mecburiyeti üzerine herkes faaliyete geçti. Evlerinin altında yahud da bahçelerinde sığınaklar yaptırıyorlar.

Gene diyorlar ki:

— Bazıları bu sığınakları biraz da yasak savmak için yapıyorlar. Aralarında, şu veya bu tehlikeden korunmak şöyle dursun, kendi kendilerine yıkılverecekler bile var. Yapılan sığınakların bir an evvel kontrolü elzemdir. Kontrol zamanında da kontroller mükellef olanlar kapıları çaldıkları zaman, kapağı çıkacak kadınlardan Mehmed beyin karısı gibi konuşanlara da tesadüf edebileceklerdir.

— Hiç sığınak yapmaz olur muyuz. Bahçeye yaptık, amma sakın içine gireyim, demeyin, zaten kedi kendine çöküyor, siz de girecek olursanız büsbütün çökürsünüz.

Gene bu iyi, ya kontrol edilmez de bir tehlike vukuunda aynı kadim evi halkına bu sözü söylerse o zaman ne olacak?..

İsmet Hulusi

GÖNÜLİLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bay «H. D.» a:

«Kalbinizde sevgi, içinizde irade kuvveti, kafanızda bilgi varsa tereddüd etmeyiniz. Size saadet getireceğine iman ettiğiniz söylediğiniz genç kıza alın. Eğer bütün bunlardan mahrum iseniz, size, zengin bir kız arayınız, demem. Zira bir erkek için en büyük haysiyetsizlik budur, biraz bekleyiniz, bu söylediklerimi elde edinceye kadar bekleyiniz, derim. Bununla beraber mektubunuzda bir cümle gördüm ki, hiç hoşuma gitmedi.

Cesaretim yok, diyorsunuz, bence en büyük kusur budur. Zira bence bilgisi, hattâ irade kuvveti olmayan bir adam bile birçok şeyler yapabilir, fakat cesaretsiz olandan hiç bir şey beklemez.

Bay «K. Ş.» a:

— Kat'i bir hüküm vermeyi üzerime alamam. Vak'anın içinde değilim. Karşındaki gizli hislerini keşfedemem. Esasen biraz düşünmek için verdiğiniz malûmat da kâfi değil.

Bayan «B. B.» ye:

— Üç sene sonra beni hatırlamak, basit bir tavsiyeden bir lütüf manası çıkarılmak.. bu ne fazla hatırlanışlık. Size ben teşekkür etmeliyim.

Bay «Memiş» e:

—Dünyada bedbaht olma mahkûm bir sınıf halk tanırım. Bunlar kasden yapılmıyan, en basit şeylerden de mana çıkarırlar, kendi kendilerini üzerler, hasta olurlar. Bana öyle geliyor ki, siz bunlardan birisiniz.

TEYZE

KADIN

Yeşil bukletten bir ceket

Koyu yeşil buklet yünden örülmüş olan bu şık ve zarif ceketin açık renk yerleri açık sarı renkte flostan yapılmıştır. Biçim esas itibarile basit. Fakat ceketin rengi ve duruşu etek kenarlarının tatlı rengile birleşince umulmadık bir şıklık yaratmış.

Her kadın bilmelidir

Ellerin kızarması da kan cereyanının bozulduğundan ileri gelir. Bunun için gene her şeyden evvel umumî sağlığı yoluna koyma çarelerini aramalıdır. Her kadının yapabileceği şeydir. Mükünse egzersiz yapmalıdır. Her kadının yapabileceği bir çare de sudur. İki eli kremleyip, parmak uçlarından başlayarak bileklere doğru oğusturmak. Bu basit masajın faydoğu büyüküdür ve hiçbir güçlüğü yoktur. dâsi pek büyüktür ve hiçbir güçlüğü yoktur. Alcool camphré ile oğusturmak ta pek iyidir.

Üçüncü ve en faydalı bir çare de sudur: İki eli birden, önce, içine biraz farine de moutarde karıştırılmış çok sıcak suya, sonra soğuk suya batırılmalı.

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 50

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

Başka sebep... Eğer bunlar sevişerek evlenmemişlerse bu izdivaçtaki sır ne olabilir? Bunu anlamak, tahkik etmek gerektir. Böyle bir silâhi ihmal etmek doğru olamazdı. Herhalde şimdiden Zeynebin plânlarını boşa çıkarmak çaresine baş vurmak lâzımdı.

Bu düşüncelerle birkaç dakika zihnini yorduktan sonra anı bir kararla yerinden kalkarak telefona doğru yürüdü.

Diğer taraftan Zeynebin de düşünmeğe ihtiyacı vardı. Doğrudan doğruya evine gidecek yerde bir sinemaya girdi. Asabını yatıştırmak ve başka şeylerle meşgul olarak sükûnet bulmak istiyordu. Handanla konuşması, harici sadeliğine ve manasızlığına rağmen onun üzerinden büyük bir yük kadırmıştı. Artık kemik içinde duyulan sinsi sızılara benzeyen içli bir hayat yaşamaktansa oyununu açıkça oynatabilecekti. Handan onun evine gelirken nereye gittiğini bilecek, Zeyneb de ona sahte bir samimiyet ve bikkilik göstermekten varestesiz olacaktı. Birbirlerine ilânı harbi etmişlerdi.

Sinemadan çıkıp ağır ağır yürüyerek eve gelirken bütün bunları kendi kendine tekrarlıyordu. Fakat akşam yemeğinde Halûkla karşılaşınca Handan'ın tehdidi için o gün söylemiş olduğu sözleri hatırlayarak bilâihtiyar kızardı.

Halûk sükûnetle yemeğini yerken birdenbire başını kaldırarak karısına baktı. — Bugün ne yaptınız Zeyneb? Vaktinizi nasıl geçirdiğinizi lütfen söyleyiniz?

Genç kız büyük bir suç işlemiş gibi saçlarının dibine kadar kızardığını hissetti, bunu kocasından saklamak için başını tabağına eğdi. Biraz sonra gözlerini kaldırdığı vakit Halûkun yüzündeki müstehzi manadan onun bir şeyler bildiğini anlayınca birden cesaretini buldu ve kaçamaklı yol aramadan sadece sordurdu: — Handan mı gördünüz?

— Hayır... Neden öyle hayretle bakıyorsunuz? Sözüme inanmıyor musunuz?

— Böyle bir şey demedim.

— Öyle ise ben size gizli bir şey söyleyeyim: Handan bana telefon etti.

— Şimdi anladım. Ne dedi?

— Onu ziyarete gittiğinizi, ona karşı nezaket göstermediğinizi, velhasıl ona hakaret ettiğinizi anlattı.

— Hakikati hakaret addediyorsa o başka... Daha ne dedi?

— Birçok şeyler... Fakat evvelâ siz neler konuştuğunuzu anlatın bakalım.

— Size evvelce söylediklerimi tekrarladım. Yani tarzı hareketinin çirkin olduğunu...

— Geçen günkü hâdises esasında burada olduğunuzu da söylediniz mi?

— Buna lüzum yoktu. çünkü o bu sahneyi hazırlamış ve bana göstermek için ne lâzımsa yapmıştı.

Halûk dikkatle ona baktı:

— Allah beni sizin elinize düşürmesin Zeyneb: Çok merhametsizsiniz.

— Merhametsiz değilim, vaziyeti olduğuna göre söylüyorum. Onun hoşuna gitmiyen bu mu imiş?

— Benim için neden üzülüyorsunuz Zeyneb; beni halime bırakırsanız...

— Bana darıldınız mı Halûk?

— Darılmak mı? Hayır... Lâkin benim hayat ve aşk mücadelemde müdahale etmeyeceğinizi muakkar ederim.

— Müdahale etmek arzu edersem ne olur?

Halûk gülmüsed:

— Kimse bundan sizi menedemez amma...

Bir dakika durduktan sonra müstehziyane ilâve etti:

— Benim rahat ve huzurum aleyhine bir cidal açtığınızı öğrendim. Bu hususta izahat verir misiniz?

— Handan bu izahatı vermiş, daha ne istiyorsunuz?

Halûk bu defa açıkça güldü:

(Arkası var)

Bunları biliyor mu idiniz?

Yangın çıkaran itfaiye

Amerikada Brookhanda senelerce yangın olmamış, itfaiyeye hiç iş çıkmamış. İtfaiye neferleri işsizlikten üzüntü içinde imişler. İtfaiye komutanı neferlere bir hareket vermek için bir çare düşünmüş. Bütün itfaiyeyi toplamış, demiş ki:

— Arkadaşlar, bu şehirde yangın çıkarmaması bizi atıl bir hale koyuyor. Yangını kendimiz yapmaktan başka çare yok. Kimsenin evini yakacak değiliz. Fakat istasyon etrafında muzır otlar var. Bunları tutuşturur ve söndürürüz.

İtfaiye neferleri memnun olmuşlar, hemen o gün otlar tutuşturulmuş. Fakat aksiliğe bakın ki, itfaiye otları söndürmediği gibi yangının istasyona sirayetine de mâni olamamışlar, istasyon binası da yanmış!

Yıldırım nerelere düşer?

Yıldırımın yüksek yerlere indiği meselâ kırda boşa düşmeyip ağaçlara düştüğü her zaman görülmektedir. Son zamanlarda bazı âlimler yaptıkları tetkiklerde yıldırımın ağaçlar arasında tefrik yapıp aradığı neticesine varmışlardır. Yıldırımın çok çeken ağaç meşedir. Topraklar arasında da kumlu topraklar, killi topraklardan fazla yıldırım çekmektedir.

Yıldırımın sürati saniyede 50.000 kilometredir ki ziyanın süratinden altı defa daha ziyadedir.

Memleket Haberleri

İzmitte bir memleket hastanesi yapılıyor

Hastane yeri müstakbel vaziyet hesablanarak istisla edildi, yakında inşaat başlanılacak

İzmit (Hususi) — Şehrimizde yeni bir memleket hastanesinin yapılması takarrür etmiştir. Hastane yeri istisla edilmiş ve yakında inşaatı başlayacaktır. Müstakbel İzmitin vaziyeti dikkate alınarak yapılacak bu hastane hakkında bazı müteale ve itirazlar görülmektedir. Bu meyanda burada çıkan bir gazetede belediye reisine atfen garib bir beyanat çıkmıştır. Bu hususta kendisini gördüğüm belediye reisi Kemal Özaynen şunları söyledi:

«Geçen gün bana bir delikanlı filhakika uğradı. Hastane yeri hakkındaki mütealemi bordu. Bu işin kanunî mercii Sıhhat Vekâleti

ve Kocaali valiliği olduğunu söyledim. Belediye reisi sıfatıyla de söyleyecek bir sözüm olmadığını ilâve ettim. Paç mezarlığının kaldırılması keyfiyetine gelince bu Nafia Vekâleti tarafından şehrin imar plânının tasdiki sırasında, yani bir buçuk sene evvel emredilmiş bir mesele olmak itibarıyla şahsî arzusu ile muvafık işlerden değildir.

Belediye reisi yeni hastane yerinin muvafık olup olmadığı sualine de şunları söylemiştir:

— Yeni hastane yeri benim şahsî naktal nazarıma göre, şehrin müstakbel vaziyeti itibarıyla en isabetlisidir.

İzmitte kanlı bir vak'a

Bir sarhoş meyhanede iki kişiyi ağır surette yaraladı

İzmit (Hususi) — Dün akşam balık pazarında balıkçı Mehmedin dükkânında kanlı bir vak'a olmuş ve iki kişi ağır surette yaralanmıştır.

Yaptığımız tahkikata göre hâdise şöyle cereyan etmiştir.

İstasyonda Bursalı ayakakacı boyacı Hüseyin ile 16 yaşlarında Sabri isminde bir çocuk Mehmedin dükkânında şarap içerler. Ken Gölcükte taş kırıcısı Süleyman isminde biri gelmiş, o da içmeye başlamıştır. Kafalar biraz dumanlandıktan sonra Süleyman işi azıtarak, yandaki masada oturan Sabri ile Hüseyine söz atmağa başlamıştır. Dükkân sahibi Mehmed de Süleymanı kolundan tutarak dışarı atmıştır.

Fakat on beş dakıka sonra elinde koca bıçakla tekrar içeri giren Süleyman evvelâ Hüseyini ve sonra Sabriyi sol böğürlerinden ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamış ve kaçmak üzere iken yetişen polisler tarafından yakalanarak merkeze götürülmüştür.

Hâdise Müddei Umumluk ve zabıta el ko-yarak tahkikata başlamıştır. Her iki yaralı Memleket hastanesine kaldırılmıştır. Yaraları tehlikelidir.

Şeni bir tecavüz

85 yaşında bir adam 9 yaşında bir yavruyu kirletti

İzmit (Hususi) — Burada Bahçecik nahiyesinde şeni bir hâdise olmuştur.

85 yaşında Yusuf isimli bir adam, 9 yaşında Hamide namında zavallı bir yavruya tecavüz ve tasaddi etmekten suçlu olarak zannatına alınmıştır.

Bu azgın ihtiyarın aklından zoru olduğu sanılmaktadır.

İzmitte çekirge mücadelesi devam ediyor

İzmit (Hususi) — Vilâyetimiz mintakasında çekirge mücadelesi hızla devam etmektedir. Bu mücadeleyi tanzime Ziraat Vekâletince Bursa ziraat mücadelesi baş taksisyon Hamdi Ertan memur edilmiş ve gelerek işe başlamıştır.

Mücadele Kandıra, Karamürsel ve Gebze mintakalarında yapılmaktadır.

Adanada atletizm müsabakaları

Adana (Hususi) — Bu Pazar günü Adana stadında yapılan atletizm müsabakalarından çok iyi neticeler alınmıştır. Müsabakaları kalabalık bir sporsever halk kütlesi takib etmiştir.

hristiyanlık, islâmlık gibi üç ayrı dine sülûk etmişlerdi. Suriyeyi istilâ eden Helâgü ordusunda da birkaç asırdanberi İsa dinini kabul etmiş «Nayman», «Kerayt» ve «Uygur» oruklarından bir çok hristiyan Türkler bulunuyordu (2). Aynı zamanda orduda islâm Türkler de pek çoktu ve başta Helâgü olmak üzere prens ve kumandanların ekserisi hâlâ şaman dinini muhafaza ediyorlardı. Timuçin, oğullarına «hiçbir dini tercih etmiyerek her dinin salıkına aynı muameleyi yapınız» demişti ama Helâgü herkesten fazla hristiyanlara meylediyordu. Bu meyle sebep ne papanın gönderdiği misyonerlerin telkini idi, ne de peşini bırakmayan papazların teşviki. O, sade sevdiği ve saydığı bir kadının hatırı için hristiyanları okuyordu. Karısı «Dokuz Hatun» Ketboğa gibi «Kerayt» kabilesine mensub ve gayet sofu bir hristiyandı.

(Arkası var)

(1) Şurada mühim bir noktayı işaret etmeden geçmek istemiyorum. Kahramanlarımızın bahsettikleri o büyük kumandan yani Sobotay hakikatte değil Türk tarihinin, belki cihan tarihinin bile en büyük askeri dehasıdır. Onunla Anibal, Sezar, Napolyon gibi büyük çaptaki meşhur kumandanların hiç birini mukayese edemeyiz. Hiç mağlûb olmadan, yirmi beş yaşında girdiği askerlik hayatını ebediyete intikal ettiren bu büyük Türk onları zaptettiği ülkeleri gölgede bırakan çok geniş kıt'alar fethetmiş, onların yendiği milletlerin hemen birkaç mislini tepelemişti. Zaptettiği memleketlerin sınırlarından, Breslava kadar uzanan ve aralarında Çinliler, Ermeniler, Gürcüler, Ruslar, Almanlar, Lehler, Macarlar olmak üzere 32 millet yeniip 65 meydan muharebesi kazanan Sobotayı ne kadar methetsek gene azdır.

(2) Tarih, birçok Oğuz kabilelerinin islâm olmadan evvel İsa dinini kabul ettiklerini ve hristiyanlığın tâ Türkistan içlerine kadar yayıldığını kaydeder. Mîlâdın sekizinci ve dokuzuncu asırlarına tesadüf eden bu cereyanında, bilhassa Bizanstan İran taraflarına kaçan Nasturilerin tesiri çok olmuştur. «Fuad Köprülü, Türkiye tarihi. Sayfa 184».

Tokatta yeni köyler kuruluyor

Tokat (Hususi) — Seylâb ve yer sarsıntısı dolayısıyla yeni tip inşaat başlandı. Evvelce yazmıştım. Gönderdiğim bu resimler işe filen başlayan Valimiz İzzettin Çağparı bu törende köylü ile hasbihaller yaparken gösteriyor.

Balikesirde fiat mürakabe komisyonu

Balikesir (Hususi) — Balikesirde; Vali Recai Gürell, Belediye Reisi Naci Kodanaz, Sıhhat Müdürü Saffet Öney ve Ticaret Odası başkâtibi Ekrem Çavuldur'dan müteşekkil fiat mürakabe komisyonu 13 hazirandan itibaren faaliyete başlamıştır.

Diyarbakır Ha'kovi temsil kolu Siverekte

Siverek (Hususi) — Vukubulan davet üzerine Diyarbakır Halkevi temsil kolundan 20 kişilik bir heyet şehrimize gelmiştir. Temsil kolu şehrimizde «Himmetin oğlu» piyesi, ni oynayacak ve bir de konser verecektir.

İzmitte Rahmi Apak'ın konferansı

İzmit (Hususi) — Tekirdağ meb'usu Rahmi Apak, Necatibey okulundaki Halkevi salonunda şehirlî ve köylü kalabalık bir vatanşah kütlesi karşısında devletin siyaseti ile dünya ahvali ve vatandaşlara müretteb yazıfeler mevzuyla çok mühim bir konferans vermiştir. Hatibin heyecanlı bir ifade ile söylediği kıymetli sözler, sık sık alkışlarla kesilmiştir.

Konferansda, Vali, Belediye Reisi, Komutanlar ve güzide bir halk tabakası da hazır bulunmuştur.

Kandıra üç kardeş iki kişiyi yaraladılar

İzmit (Hususi) — Kandıra İdris oğlu Kadir ve Abdurrahman isminde iki arkadaş, kurda gezerlerken Receb oğlu İsmail, Adem ve Haşim isimli üç kardeşin tecavüzlerine maruz kalmışlar, Kadir ağır, Abdurrahman da hafif surette yaralanmış, üç kardeş tevkif edilerek tahkikata başlanmıştır.

Bursada bisiklet müsabakaları

Bursa (Hususi) — Geçen Pazar günü 120 kilometrelik bir bisiklet müsabakası yapılmış, koşuya iştirak eden dört gençten üçü sıcaktan bunalarak koşuyu terketmiştir. Bur samızın her vakit birinciliğini kazanan Hikmet dört kilometrelik bir mesafe açtığı halde sıcaaktan yarışı terketmeğe mecbur kalmıştır. Her şeye mukavemet eden Hasan Kurdmakas birinciliği almıştır.

«Son Posta»nın tarihi tefriki: 74

Yazan: Hasan Adnan Giz

Yaptığım işten utanarak: «Beni affet - diye haykırdım - ailene, çocuklarına dön ve istediğin gibi yaşa!» O ağılyarak gitti, ben de iki gün mütemadim içtim. Galiba şiddetli bir nöbete tutulmuşum, tam bir hafta sonra aklım başıma geldi, Sobotay içkiye tövbe ettirdi. Ve birden önündeki şarap testisine atılarak son yudumuna kadar içti. Herkes üzerinde boğazından başka bir şey düşünmeyen hissiz, lakayd ve kaba bir insan tesiri bırakan dev cüsseli adam şimdi canlanan hatıralarının pençesinde pek derin bir yürek acısı duyuyordu.

Arkadaşın büyük iztirabını gören Ketboğa birden lâfi değiştirmek istiyerek:

— Koca Sobotay - dedi - gene bütün azametle gözümün önüne geldi. Ne müthiş adamdı o! Hayatının en büyük zevkini onun kumandasında dövüdüğüm duydum.

Bukatimür:

— Öyle bir adam yeryüzüne gelmemiştir - diye tasdik etti - bir daha gelmek ihtimali de var mıdır bilmiyorum.

Şimdi dört arkadaş o büyük kumandanın bir zafer destanından ibaret olan şahsî hayatından bahsetmeye başlamışlardı. Her biri onun yüce meziyetlerini zikrederek sayısız menkıbelerinin en güzellerini anlatıyordu (1). Bu hamaset hikâyeleri bütün hareketle devam ederken bir zabıt müsaade alarak içeri girdi ve Arkıboğayı selâmlıyarak:

— Noyan! - dedi - hakan şimdi sizinle Naymanı kabul edecektir.

İhtiyar kurd hemen yerinden fırladı: — Şimdi geliyorum, Naymana haber verdiniz mi?

— Evet Noyan! Dışında sizi bekliyorlar.

Nayman kapıda idi. İki arkadaş derhal atlarına atılarak Helâgünün bulunduğu saraya gittiler.

★

Kahramanlarımızın Şama geldikleri

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Memur alınacak

1 — Devlet demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mekteb mezunlarından hareket memur namzedi ve askerliklerini yapmış lise mezunlarından işletme ve hareket memuru stajyeri alınacaktır.

2 — Müsabakada kazanan orta mekteb mezunlarına 60, lise mezunlarına 74 lira ücret verilecektir.

3 — Müsabaka imtihanı lise mezunları için 28. Haziran Cuma ve orta mekteb mezunları için 1. Temmuz Pazartesi günleri saat 14 de Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum işletme merkezlerinde yapılmaktadır. Müracaatlar bu işletme müdürlükleri ve istasyon şefliklerine kabul olunur.

4 — Müsabakaya iştirak şeraiti şunlardır:

A — Türk olmak.

B — Enebi bir kimse ile evli olmamak.

C — 18 yaşın bitmiş ve otuz geçmemiş olmak «30 yaş dahil»

D — Orta mekteb mezunları için askerliğini yapmamış olanların askerliğini yapması, en az bir sene zaman kalmış ve lise mezunları için de askerliklerini yapmış olmak.

5 — Müsabakada muvaffak olanların bilhâre idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhl durumları demiryol işlerinde vazife görmeğe elverişli bulunmak.

6 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunlardır: Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşısı kâğıdı, evli olanların evlenme cüzdanı 6 adet vesikalık fotoğraf.

7 — Daha fazla malûmat almak isteyenlerin işletme müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.

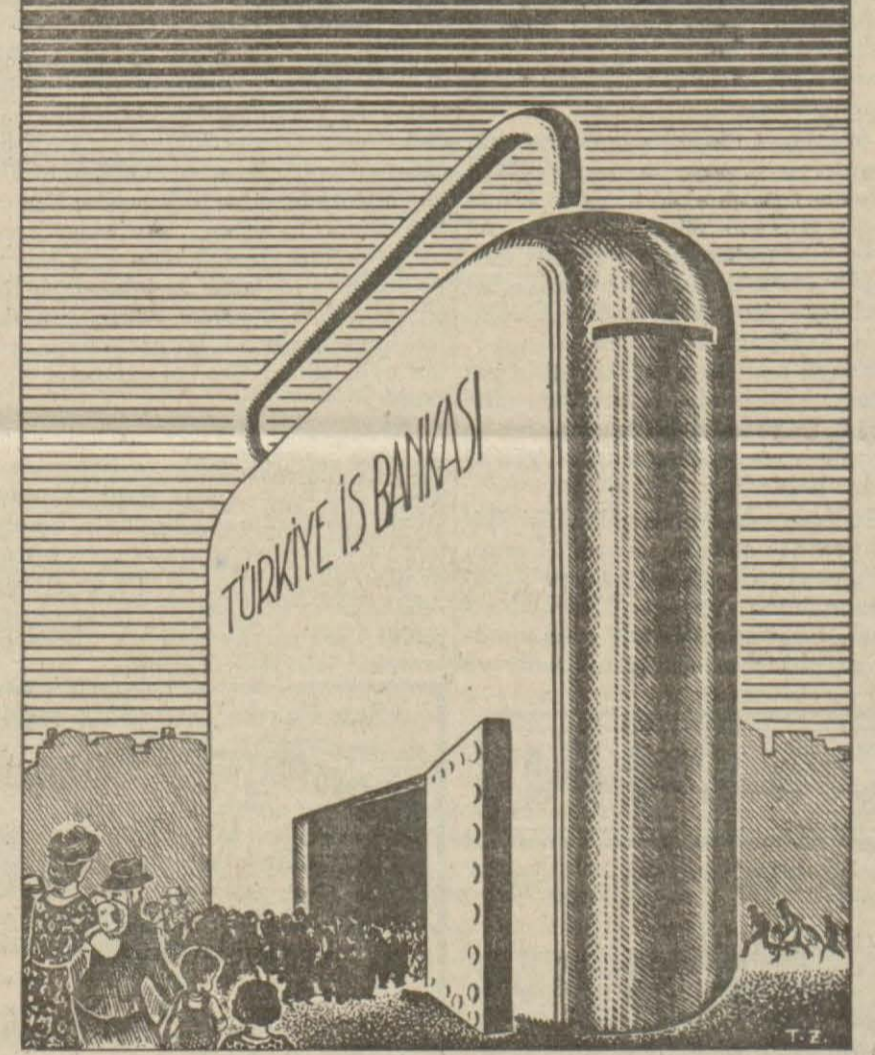
8 — İstidalar lise mezunları için 25 Haziran Salı ve orta mekteb mezunları için de 21 Haziran Cumartesi günü saat 12 ye kadar kabul olunur. «2554» «4484»

★★

Muhammen bedeli (15680) lira olan 3 kalem vagon akümülatör plâkları 6/8/1940 Salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (1176) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevki şefliğinde dağıtılacaktır. (5052)

EN SAĞLAM SIGINAK

1940 İKRAMIYELERİ:

T. İŞ. BANKASI
1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMIYE PLÂNI

1 adet 2000 liralık	=	2000.—	İlg
3 » 1000	=	3000.—	»
6 » 500	=	3000.—	»
12 » 250	=	3000.—	»
40 » 100	=	4000.—	»
75 » 50	=	3750.—	»
210 » 25	=	5250.—	»

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Istanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

1 — 3780 numaralı Millî Korunma kanunu ve 13628 numaralı 31/5/1940 tarihli kararnameye göre teşekkül eden komisyonumuz aşağıdaki maddelerin satış fiyatlarının tayinine medar olmak üzere maliyet fiyatlarına gayrisafi kâr olarak zammını muhtak görüldüğü azami yüzdeleri ilân ve tebliğ eder.

Zeytin yağı — Toptancı % 5, yarı toptancı % 6, perakendeci % 10, Sadeyağı — Toptancı % 5, yarı toptancı % 6, perakendeci % 15. Sabun — İkinci el % 5, perakendeci % 15. Pirinç — Toptancı % 4, yarı toptancı % 4, perakendeci % 10 - 12. Diğer zahire ve kuru sebze için aynı nisbet kabul edilmiştir.

Eminönü, Beyazad, Beyoğlu gibi merkez vaziyetinde bulunan perakendeci bakkallar için kabul edilen % 10 kâr nisbeti, nakliye masrafı, piyasa merkezlerine nazaran daha yüksek olan ve ciroları az olan semtlerde % 12 ye kadar çıkabilir.

2 — Beher sandık limonun azami toptan ve perakende satış kâr nisbetleri göz önünde tutularak 22/Haziran/1940 tarihinden muteber olmak üzere 400 lik sandıklardan bir tek limonun yüz paradan, 420 lik sandıklardan beher limonun 2. 3/4 kuruştan faslaya satılmaması takarrür etmiştir.

3 — Toptan fiyatları Ticaret Vekâleti tarafından nevelerine göre 129, 125.5, 130 kuruş üzerinden tesbit edilen ve 30/5/1940 tarih ve 3843 numaralı kanun mucibince tahsil lâzım gelen muamele vergisinin ilâvesiyle 141, 141.5, 142 kuruşa balığ olan kahvenin İstanbul şehri hududları dahilindeki perakende azami fiyatları şunlardır. «5192»

Kuruş	
Çiğ kahve yarı toptancı «Zahireci tarafından	145
Çiğ kahve perakendeci tarafından	155
Kavrulmuş ve dövülmüş «Perakende olarak	190

FOSFARSOL

EN BİRİNCİ

Kan, Kuvvet, İştihâ Şurubudur

Senelerdenberi tanınmış ve çok rağbet görmüş olan,

ALEM RAKISI

Bu kere İNHİSARIN KONTROLÜ ALTINDA fiçıda uzun müddet DİNLENDİRİLMİŞ olarak piyasaya çıkarıldığını sayın müşterilerine mevsim sürprizi olarak arzeder.

Kumkapı No. 13, 15, 17 - Telefon: 20741

İstanbul Levazım Amirliğinden verilen Harici Askerî Kıtaatı İlanları

500,000 kilo sığır etinin muhadden fiatı 190,000 lira, ilk teminatı 10,750 liradır. İhalesi 26/6/940 Çarşamba günü saat 17 de Kırklareli tümen satınalma komisyonunda kapalı zarfla yapılacaktır. Taliblerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde istenilen vesikale birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Kırklarelinde komisyonuna vermeleri. (14-4689)

★

72 ton sade yağı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen tutarı 92,170 lira, ilk teminatı 5030 liradır. İhalesi 26/6/940 Çarşamba günü saat 18 de Kırklareli Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin muayyen gün ve saatden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde istenilen vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ilk teminatlarla birlikte Kırklarelinde komisyonuna vermeleri. (15-4690)

★

220,000 kilo sığır etinin kapalı zarfla eksiltmesi 28/6/940 Cuma günü saat 15 de Erzincanda Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 44,000 lira, ilk teminatı 3300 liradır. Şartnamesi komisyonda görülmüştür. Teklif mektuplarının eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna verilmesi. (16-4691)

★

40,000 kilo koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 29/6/940 Cumartesi günü saat 11,30 da Kırklarelinde Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen tutarı 21,600 lira, ilk teminatı 1620 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonda görülmüştür. Taliblerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesikalarla birlikte muayyen günde ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Kırklarelinde komisyonuna vermeleri. (18-4693)

★

Beher adedine tahmin edilen fiatı 8 lira olan 2000 aded sıhhiye ecza sandığı müteahhid nam ve hesabına 24/6/940 Pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. İsteklilerin 2720 liralık ilk teminatlarla birlikte eksiltme gün ve saatinde mezkûr komisyonunda bulunmaları. (9-4637)

★

210,000 kilo sığır veya keçi eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Hangisi ucuz olursa o et ihale edilecektir. Tahmin bedeli 45,990 lira, ilk teminatı 3449 lira 25 kuruştur. Şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. Amirlikleri ve Maraşa askerî satınalma komisyonunda görülmüştür. İhalesi 29/6/940 Cumartesi günü saat 11 de Maraşa askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna vermeleri. (35) (4833)

★

İki defada alınacak olan kırk beşer bin kilo askerî evsafıta sade yağı Kor satınalma komisyonunda ayrı ayrı pazarlığa konmuştur. İhalesi 28/6/940 Cuma ve 29/6/940 Cumartesi günleri saat 10 da yapılacaktır. Her partinin tahmin bedeli 49,500 lira, teminatı 7425 liradır. Bir ay zarfında teslimi şart olan yağlar için isteklilerin Dıyarcakırda Kor satınalma komisyonuna müracaatları. (37) (4835)

★

Aşağıda miktarları yazılı sade yağları alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltme 28/6/940 Cuma günü Kırklareli İğnecede askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve evsafı komisyonunda görülmüştür. İsteklilerin kanuni vesikalarla ihale günü, ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyonuna vermeleri.

Miktarı	Tutarı	Teminatı	İhale saati
Kilo	Lira	Lira	
7800	9594	720	11
7800	9594	720	11,30
7800	9594	720	15
			(38) (4836)

★

4500 ton kara nakliyesi kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 28/6/940 Cuma

Güzel Olmak için

Her şeyden evvel sıhatli ve parlak bir tene, lekesiz ve düzgün bir cilde malik olmak lazımdır.

KREM PERTEV

sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

Bütün bir Güzellik

KREM PERTEV

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertib ve yapılış tarzındaki incelik dolayısıyla, tenin fazla yağlanmasına mâni olur. Yağsız olarak hususî tüp ve vazolarda satılır.

APARTIMAN VE EV SAHİPLERİNE:

Sığınaklarımızın kapı ve pencerelerini yapmaktaki isticial ediniz. Tiplerimiz:

(Tip GM — 1. Demirden), (Tip GH. 1. Yarım Demirden), (Tip H — 2. Tahtadan).

Fabrikamızda yapılan yukarıki tiplerde kapı ve pencerelerin nümuneleri Vilâyet Seferberlik Müdüriyetinde mevcuttur. Gidip görebilirsiniz.

Müracaat mahalli:

MÜNİP HERSEK
Galata, Ömerabid Hanı yanında Çanakçılı Han 5 inci kat No. 31 — 32. Telefon: 43739

Anbar İnşaatı

Toprak mahsulleri Ofisinden

- 1 — Kayseri İstasyonunda yapılacak anbar ve idare binası buna müteferri işler götürü olarak kapalı zarf usulü eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli (41615.05) liradır.
- 2 — Eksiltme evrakı 3 lira mukabilinde Ofis Umum Müdürlüğünden alınabilir.
- 3 — Eksiltme 1/7/1940 tarihinde saat 15 de Ankarada Ofis binasında yapılacaktır. Teklif mektuplarını havi zarflar makbuz mukabilinde Ofisin muhaberat servisine teslim edilecektir.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 3121.13 liradır.
- 5 — İstekliler teklif evrakı meyanına eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel Ofisden alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır. (5180) «3031»

İTALYA ve MERKEZİ

Avrupadan Şimendifer ile

HER NEVİ NAKLIYAT

Tafsilât için:

K. A. MÜLLER ve Şki.
MİNİNERVA HAN - GALATA. Telefon: 40090 - P. K. 1090.

Maden kömürü satışları

BALIKESİRDE: ETİ BANK GARB LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN:

Bundan böyle her kim isterse parası peşin verilmek, siparişi asgari on beş gün evvel yapmak ve istihsal merkezinde vagonda teslim edilmek, bir vagondan aşağı sipariş yapmamak şartıyla aşağıdaki fiatlar üzerinden kömür alabilir.

SOMADA:		
Parça	30 milimetreden büyük	6.75 Lira
Ceviz	10 - 30	5.75 »
Rekompoze % 40 parça % 60 cevizden mürekkebe		6.00 »
Tozlu Fındık	0/10	3.20 »

TAVŞANLI VE DEĞİRMİSAZDA:		
Parça	40 milimetreden büyük	6.75 Lira
Ceviz	15 - 40	5.75 »
Rekompoze % 40 parça % 60 cevizden mürekkebe		6.00 »
T. Fındık	0/15	2.30 »

Ayda elli tonu mütevacız temad eden siparişlerin bir ay evvel bildirilmesi lazımdır.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Polis Koleji'ne talebe alınacaktır.

- 1 — Geçen yıllar olduğu gibi bu yıl da lise derecesindeki Ankara polis kolejinin birinci sınıfına talebe alınacaktır.
- 2 — Kayıt ve kabul şartları her mahallin emniyet müdür veya amirliklerinde mevcuttur. Talib olanların bu şartları öğrenmek ve ona göre müracaatta bulunmak üzere keyfiyetten bilgi edinilmeleri ilân olunur. «2888» «4924»

120,000 kilo sığır etinin kapalı zarfla eksiltmesi 1/7/940 Pazartesi günü saat 15 de Erzincanda Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 30,000 lira, ilk teminatı 2250 liradır. Şartnamesi komisyonda görülmüştür. Teklif mektuplarının eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna vermeleri. (41) (4839)

KANSIZLIK

DESCHIENS

Şurubu

İle tedavi edilir.

Kâhin en mühim unsuru, kırmızı yuvarlaklıklardır. Onları daima çoğaltmakla vücudunuzun mukavemetini arttırmış, kansızlığı ve zafiyeti gidermiş olursunuz. DESCHIENS şurubu; kan, kuvvet, iştihâ ve gençlik temin eder. Bütün hastalıkların nekahat devrelerinde kemall emniyetle kullanılır.

Reçete ile satılır

İstanbul Belediyesi İlanları

Karaköy köprüsü Eminönü kenar ayağına bitişik kısmının yükseltilmesi ameliyatına 23/Haziran/940 tarihinde başlanacaktır. O tarihten itibaren:

Yayalar ile motörlü ve motörsüz arabalar muvakkat ahşap köprüden, tramvaylar eskisi gibi asıl köprü üstünden geçeceklerdir.

Aşağıdaki nakliye vasıtaları muvakkat köprüden geçmeyip Gazi köprüsünden geçeceklerdir.

- On beş tondan ağır nakliye vasıtaları.
 - Demir veya yekpare kauçuk tekerlekli kamyonlar.
 - Silindir ve benzerleri.
- Vasıtaların geçeceği istikamet seyrüsefer memurları tarafından gösterilecektir. (5195)